

JUSTITSMINISTERIET

Bilag 3

Den 15. marts 1978.

Spørgsmål:

»Udvalget udbeder sig i 50 eksemplarer ministerens kommentarer til vedlagte henvendelse fra Advokatrådet.«

Svar:

A. ad § 730, stk. 3, jfr. § 733, stk. 2 og § 736, stk. 2.

1. Justitsministeriet kan tiltræde advokatrådets forslag til udformning af bestemmelser om forsvarerudelukkelse på grund af hensynet til statens sikkerhed eller dens forhold til fremmede magter.

2. Justitsministeriet kan endvidere tiltræde advokatrådets forslag til udformning af regler om forsvarerudelukkelse på grund af hensynet til sagens fremme. Af lovtekniske grunde finder man det dog rigtigst, at henvisningen til det relevante hensyn (sagens fremme) medtages i teksten, således at reglen formuleres på følgende måde: »retsplejemæssige hensyn til sagens fremme, herunder særligt hensynet til medsigtede.« Advokatrådet har underhånden tiltrådt denne udformning.

3. For så vidt angår spørgsmålet om forsvarerudelukkelse på grund af hensynet til sagens opklaring, indebærer advokatrådets forslag, at udelukkelse kun kan ske, hvis der er skellig grund til at tro, at advokaten som forsvarer har overtrådt de ham påhvilende pligter. Justitsministeriet er enig i, at bestemmelsen typisk vil komme til anvendelse, hvor der foreligger en sådan tilsidesættelse af advokatpligterne, jfr. også advokatrådets henvisning til bemærkningerne til lovforslaget (s. 23). Efter justitsministeriets mening kan det imidlertid ikke udelukkes, at der også kan være behov for en adgang til forsvarerudelukkelse i tilfælde, hvor der – selv om der ikke er konstateret en konkret overtrædelse af forsvarerpligterne – skønnes at være nær-

liggende risiko for, at advokaten vil hindre eller modvirke sagens opklaring. Som eksempel kan nævnes sager om »bagmandskriminalitet«, hvor advokaten har haft forbindelse med de implicerede på en måde, der skaber en begrundet tvivl om hans egnethed som forsvarer. Endvidere kan nævnes situationer, hvor advokaten i forbindelse med tidligere sager har tilsidesat sine pligter som forsvarer. På denne baggrund finder justitsministeriet det rigtigst, at bestemmelsen gives en udformning, der gør det muligt at anvende reglen også i situationer som de nævnte. På baggrund af advokatrådets synspunkter har justitsministeriet imidlertid intet at indvende imod, at bestemmelsens anvendelsesområde søges præciseret, f.eks. således at udelukkelse betinges af, at der er påviselig risiko for, at den ønskede advokat vil hindre eller modvirke sagens opklaring.

4. Med de foran anførte ændringer vil reglen i lovforslagets § 733, stk. 2 i overensstemmelse med advokatrådets synspunkter kunne formuleres således:

»Stk. 2. Retten kan ved kendelse nægte at beskikke den advokat, som sigtede ønsker som forsvarer,

1) hvis hans medvirken ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens behørig fremme, herunder særligt hensynet til medsigtedes tarv, ikke kan anses for forsvarlig,

2) hvis der er påviselig risiko for, at advokaten vil hindre eller modvirke sagens opklaring, eller

3) i sager om overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, hvis konkrete holdpunkter undtagelsesvis giver rimelig grund til at antage, at advokatens optræden som forsvarer i sagen er til væsentlig skade for statens sikkerhed eller dens forhold til fremmede magter.«